СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 10. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 14. січня, 1927. VOL. XXXV. No. 10. Jersey City, N. J., Friday, January, 14. 1927. THREE CENTS

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ОБЖАЛОВУЄ МЕКСИКО ЗА ЗМОВУ З МОСКВОЮ ПРОТИ СЕБЕ

КЕЛОҐ, СЕКРЕТАР СТЕЙТУ, ПРЕДКЛАДАЄ СЕНЗАЦІЙНІ ЗАКИДИ.

ВАШИНҐТОН, 12. січня. — У відповідь на запити сенаторів у справі американської політики в середно-американській републиці Нікараґві, секретар стейту Келоґ предложив нині сенатовому комітетови для заграничних справ довжезну заяву про межинародні справи, в якій він просто обжаловує мексиканський уряд Каєса за змову з Москвою проти Злучених Держав.

Після заяви Келоґа, Мексико, на припорученнє з Москви, зформувало так звану Все-Американську Антиімперіялістичну Ліґу, звернену виразно проти Злучених Держав. Проявом антиамериканської політики Мексика мала бути допомога для Сакаси.

Келоґ предложив свою заяву комітетови при замкнених дверах, але він згодився на те, щоби його заяву віддати до оголошення в ґазетах. Сенатори мали бути поважно вражені промовою Келоґа. Декотрі з них заявилися відразу за урядом, кажучи, що його треба піддержати проти межидержавних інтриґ Москви. Другі, головно демократи, постановили заждати на дальший розвій подій.

МЕКСИКО СПОДІЄТЬСЯ СКОРОГО ЗІРВАННЯ ЗНОСИН З ВАШИНҐТОНОМ.

МЕКСИКО, 12. січня. — В цілім Мексику сподіються тепер дуже скорого зірвання дипльоматичних зносин межи Злученими Державами а Мексиком. Деякі ґазети заповідають, що Злучені Держави відкличуть свого представника в Мексику ще сього місяця.

Великі мексиканські ґазети критикують письмо Кулиджа до конґресу та нападають з того приводу на Злучені Держави, кажучи, що Мексико мало право визнавати такий уряд в Нікараґві, який Мексикови подобався, коли таке право мав американський уряд.

Мексиканський уряд переходить тепер через дуже тяжке положеннє. Має він до розвязання аж три тяжкі питання: церковне, економічне й міжнародне. Кожде з них вистарчалоби зробити положеннє уряду дуже трудним.

САКАСА ЗАЯВЛЯЄ ГОТОВІСТЬ ЗРЕЗИҐНУВАТИ.

ПУЕРТО КАБЕСАС, Нікараґва, 12. січня. — Сакаса, провідник ліберального уряду, видав публичну заяву, в котрій він каже, що йому неможливо боротися проти свого противника, коли йому помагає вся збройна сила Злучених Держав. Він закидує американському урядови, що він намовляв його, Сакасу, до боротьби проти Діяса, а відтак ужив його виступу для наїзду на Нікараґву.

ФРАНЦІЯ ПРИСИЛАЄ АМЕРИЦІ ЗОЛОТО ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ ФРАНКА.

НЮ ЙОРК, 12. січня. — Американські банки дістали нині першу від початку великої війни посилку золота від Франції. Прислано нині як першу рату 4 міліони долярів, які мають бути зужиті для стабілізації курсу французького гроша.

ЯК РОБИЛИ ГРОШІ ФОРДОВІ СПІЛЬНИКИ.

ДІТРОЙТ, Мишиґен, 12. січня. — Підчас росправи за зворот податкових оплат бувших спільників Форда виявилося, що сенатор Кузенс вложив був в Фордову компанію суму 900 долярів і ся сума з часом зросла до вартости 29 міліонів 308 тисяч 857 долярів. Сенатор і продав свої шери в 16 літ по їх закупленню.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ПРИЗНАЮТЬ ПОТРЕБУ ДАЛЬШОГО ПОБОРЮВАННЯ КОМУНІЗМУ.

СТ. ПІТЕРСБУРҐ, Флорида, 12. січня. — Виконавчий уряд Американської Федерації Праці відбув тут своє правильне засіданнє, на якому резглядано ряд важних справ американського робітничого руху.

Уряд Федерації Праці постановив межи иншим виступити проти судових заборон орґанізувати робітників в юнії, які ще й тепер не перестали появлятися. Далі уряд дискутував питаннє комуністичної кирині в американських юніях та признав потребу боротися далі проти комуністичної політики „вертіння зі середини", себто добування собі впливу в юніях на те, щоби діставати їх під повний вплив комуністів, а розбивати ті, які на се не підуть.

ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕННЄ ТКАЛЬНЯНОГО ПРОМИСЛУ В НОВІЙ АНҐЛІЇ.

НЮ ЙОРК, 12. січня. — Говард Бенет, редактор промислової ґазети ткальняного промислу, виступив перед нюйорською стейтовою комісією зі заявою проти 48-годинного тижня праці для жінок і малолітних у сім промислі. Він говорив, що заведеннє подібного закона в Новій Анґлії причинилося до занепаду сього промислу в сій части краю, бо фабриканти, не моґучи видержати конкуренції з другими околицями, стали переносити свої фабрики до полудневих стейтів.

Різдвяна Коляда для Рідної Школи.

Всі збірки на Рідний Край, які переводимо в Америці з нагоди Різдвяної Коляди, призначені на Рідну Школу в краю, себто на поширення науки між нашим народом, на ту ціль, яка збудує кращу будучність нашому народови.

Тому повинні ми памятати на те, щоби:

В кождій місцевости, де тільки живуть Українці, була обовязково зорґанізована й переведена в січни 1927 р. Різдвяна Збірка на допомогу Рідній Школі в старім краю та щоби та Різдвяна Коляда була вислана до краю через:

„Obyednanye". P. O. Box 411. Philadelphia, Pa.

НЕ ПОЖАР, А ЗАХОВАННЄ ЛЮДИЙ ПРИЧИНОЮ НЕЩАСТЬ.

НЮ ЙОРК, 12. січня. — В місцевім театрі Одебен Тіетер Вилиема Факса, що лежить на Бродвею коло 165-ої вулиці, случився нині вечером пожар, який легко міг викликати таку траґедію, як отсе случилося кілька днів тому в Монтреалю. В театрі було тоді коло 800 видців, коли на салю стали заходити хмари диму. О поляку було дуже легко. Однак публика, відай памятаючи на лекцію, яку їм ало нещастє в Монтреалю, преспокійно зібрала свої манатки й без неладу й не спішучи вийшла з галі. Пожар зробив в театральнім будинку шкоди на 150 тисяч долярів.

ДЕПОРТУЮТЬ ЖЕРТВУ ТУРЕЦЬКИХ ЗВІРСТВ.

НЮ ЙОРК, 11. січня. — Висший апеляційний суд приказав депортувати з Америки Вірменина Єрванда Камаріяна, котрий перекрався був свого часу з Мексика, а котрий заяввив відтак перед іміґраційним урядом, що він є політичним утікачем перед страшними реліґійними переслідуваннями Вірмен в Туреччині. Суд казав відставити його до Персії, звідки він вибрався до Америки.

ПРОЦЕС БАРМАТІВ.

БЕРЛІН, 11. січня. — Процес проти братів Барматів, з яких один має бути родом з Польщі а другий з України, вже розпочався і буде тревати майже рік. Браття допустилися підчас німецької інфляції великих обманств і спроневірень і назбирали в той спосіб великих богацтв. Буде їх боронити 15 адвокатів. В той скандал замішані ріжні визначні німецькі люде.

ЗВІТ ПРО ОХОРОНУ ПАМЯТНИКІВ ПРИРОДИ НА УКРАЇНІ — НА КОНҐРЕСІ В ПАРИЖІ.

Київська інспектура охорони памятників природи складає звіт про охорону памятників природи на Україні. Звіт цей буде зачитано на міжнародньому конґресі охорони памятників природи, що відбудеться на початку 1927 року в Парижі.

ГАРКАВЕНКО В БОСТОН, МАСС.

Наконець Українці в Бостоні будуть мати в себе великого гостя. Славний український силач А. Гаркавенко буде боротися в Бостоні в четвер, 20-го січня, в Ґренд Опера Гавз. Хто буде противник Гаркавенка, поки що невідомо. Можна надіятися, що все українське громадянство прийде привитати Гаркавенка і подивляться, як Гаркавенко кладе на лопатки.

ПОШАНОВАННЯ МАРІЇ ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ.

До Ніжина, де живе тепер М. Заньковецька, послано кінороботників, щоб відбити на кіноплівці життя народньої артистки. В ніжинському музею утворюють куток ім. Заньковецької, який має зібрати ріжні річи й документи з її художньої і артистичної діяльности. Адміністрація гуртка звертається до всіх громадян, деб вони не перебували, надсилати до музею все, що має характеризувати життя та мистецьку творчість поважаної артистки.

ВИЯВЛЕННЯ НОВИХ АРХІВНИХ МАТЕРІЯЛІВ.

В центральному архівному управлінню провадиться тепер інтензивна робота по виявленню історико- революційного матеріялу за період горожанської війни на Україні 17—21 році. Робота ця роспочата ще рік тому, як в центрі, так і на місцях. За останні місяці в ріжних місцях України виявлено архівні фонди центральних установ ріжних урядів, що були за часів горожанської війни на Україні.

З Київа, Винниці і з Камянця Подільського перевезено до Харкова центральний архів революції: архіви Центральної Ради, Ґенерального Секретаріяту, гетьманського уряду, Директорії і других. Деякі з цих архівів зберіглися цілком, деякі частково, бо частина з них або загибла, або вивезено за кордон. Величезна наукова, історична і політична вага цих виявлених архівних матеріялів недавньо минулого не потребує коментарів.

НОВІ АРХЕОЛЬОҐІЧНІ ПАМЯТКИ.

Археольоґ проф. Макаренко підчас свойого перебування на Полтавщині і Київщині зробив багато цікавих археольоґічних досліджень. Тепер проф. Макаренко після цих досліджень прийшов до цікавих висновків, а саме: що частина прилуцького, лохвицького та ніжинського районів являє собою суцільну археольоґічну памятку. Більшість памяток — могили скитської та сарматської епохи, що охоплює період від 5 століття дохристіянської ери до I.-II. ст. після християнської ери.

Надзвичайно цікаві околиці м. Ромен.

При поверхових роскопках на Прилуччині проф. Макаренко знайшов низку могильників і славянських селищ XIII ст., мандрівних стоянок кочовників X-XIII ст., Печенігів та Половців а також значну скількість городищ. Крім того, проф. Макаренко викопав перший на Прилуччині „поля похоронних урн", яких до того часу тут не зустрічалося.

Найдено також могильники з великою скількостю римських монет часів імперії, що належить до II-IV ст. після Хр. ери, велика скількість керамічного посуду, костяних гребінців і ріжної оздоби.

Підчас одної з поїздок біля села Іваниці проф. Макаренко знайшов значну скількість могил — надзвичайно високих, які мають до 10—12 аршин заввишки. В одній з цих могил найдено серію бронзових річей і зброї. До цього часу бронзових річей в могилах не знаходили, а коли вони траплялися, то тільки випадково.

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО МАРКСИСТСЬКОГО ІНСТИТУТУ.

Засідання історичної катедри при Українському Марксистському Інституті 8. грудня ц. р. заслухало доповідь акад. Багалія на тему: „М. С. Грушевський, його місце в українській історіографії".

Дискусії, що розпочалися з приводу доповіді, були о стільки цікаві, що їх буде далі продовжено.

СТРАЙК І ЗАВОРУШЕННЯ В ХІНАХ

ШАНҐАЙ, 12. січня. — Розгорячковані аґітатори допустилися сегодня першого насильства вбиваючи трамваєвого формана. Кажуть, що це тільки знак до повстання, на яке тут заноситься. На разі проголошено страйк, який обхопив вже всі льокальні склепи. Торгують тільки по великих підприємствах, які положені при першорядних вулицях.

Все те дуже дразнить чужинців, особливо молодь, яка є того переконання, що протичужинецькі виступи в Генков мали місце тому, що чужинці були боязливі і не оказували ніякої рішучости. Через те націоналістична армія могла навіть посадити до арешту бельґійського конзуля, а по деяких місцевостях експропріювали Американців. Більш розважні чужинці виступають знова дуже рішучо проти чужинецьких провокаторів, які хочуть довести до боротьби чужинців з Хінцями. Вони кажуть, що чужинцям в великих центрах нічого не станеться, а коли вони будуть братися до острих оборонних способів, спровокують в той спосіб хінське населеннє, яке вигубить тоді тих чужинців, що розкинені маленькими ґрупами по ріжних місцях. Ходить тут головно о місіонарів. Як довго тих людей не стягнено до центрів, не можна уживати супроти Хінців ніякої сили.

УГОРЩИНА ШУКАЄ ОПОРИ В ІТАЛІЇ.

БІЛҐОРОД, 12. січня. — Югославія дуже затрівожена поїздкою угорського премієра Бетлена, яку він задумує відбути на слідуючий місяць до Італії. Кажуть, що Угорщина готова поперти Італію в її змаганню опанувати Альбанією, але зате Бетлен буде шукав рекомпензати на иншім поли. Бетлен буде обговорювати з Муссолінієм такі справи: заведеннє монархії на Угорщині, персональна унія Румунії з Угорщиною і приділеннє італійського порту на Адріятику, себто міста Фіюме, до Угорщини як вільне портове місто.

Бетлен в тім щасливім положенню, що може іменувати монархом на Угорщині, кого захоче. Ходить тільки о це, щоби другі держави не протестували, головно Італія, яка противиться поворотови Габсбурґів. Бетлен хоче запропонувати женячку архикнязя Альбрехта з румунською княжною Ілеаною, або з якоюсь італійською принцесною і в той спосіб улегшити ситуацію.

СПРАВА НІМЕЦЬКОГО РОЗОРУЖЕННЯ ВІДІЙДЕ МАБУТЬ ДО ЛІҐИ.

ПАРИЖ, 12. січня. — Не виходить на те, щоби Рада Амбасадорів була в силі вирішити справу німецького розоруження в січни. Ґенерал Павелс, який повернув з Берліна до Парижа, не предложив відповідних матеріялів. Конференція Амбасадорів мала вирішити головно те питанне, чи східно-німецькі форти потрібні Німеччині з огляду на большевицьку небезпеку, або чи можна їх знищити, як це установлено верзальським договором і як цего головно домагається Польща.

Справа та відійде по всякій правдоподібности до Ради Ліґи Націй і буде вирішена роземним судом.

СКІЛЬКИ ПЕРЕЇХАЛО АМЕРИКАНЦІВ ЧЕРЕЗ ШЕРБУРҐ.

ПАРИЖ, 12. січня. — В 1926 році переїхало через порт в Шербурґу до Ню Йорку і з Ню Йорку 200,867 пасажирів. За портові такси заплачено 6,500,000 франків. Те число вказує тільки частину всіх подорожуючих до Франції, бо велика скількість Американців їде до Франції через другий французький порт, Гавр. Але вже з того видно, як велике число подорожних відвідує Европу.

ЗАБИЛИ РУМУНСЬКОГО ЖОВНІРА НА БЕСАРАБСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

БУКАРЕШТ, 12. січня. — Над самим Чорним морем, де сходиться румунська границя з межами Радянської України, забила радянська сторожа румунського поста. Таку вістку проголошено в букарештенських часописях, додаючи, що совітський відділ перейшов був на румунську сторону, стріляв, а потім втік в напрямі Одеси.

БРИТІЙСЬКИЙ МУЗЕЙ МАЄ НАЙБІЛЬШОГО МАМУТА.

ЛОНДОН, 12. січня. — З Африки привезла експедиція Кутлера дизонавра, який походить з передісторичних часів і буде найкращим оказом великого природничо-історичного британського музею. Заряд музею подав, що цей дизонавр є найбільшим зі всіх, яких досі можна було відкопати.

ПАЧКУВАЛИ КОКАЇНУ НА ВЕЛИКУ СКАЛЮ.

БЕРЛІН, 12. січня. — Берлінська поліція прилапала велику спілку пачкарів, яка займалася пачкованнем морфіни і сирого опіюм. Кокаїну складали синтетично в самій Німеччині. Кошта одного фунта виносили $50, а продавали його за $300. Перепачкували кокаїну в фальшивім опакованню і запечатанню як инші артикули. Перевозили її до Америки і на Далекий Схід.

СОВІТИ ЩЕ МАЮТЬ ДОВОЛІ ЦАРСЬКИХ ЖЕМЧУҐІВ.

МОСКВА, 12. січня. — Урядово подають, що всі царські жемчуги вартують $1,000,000,000. Продано з них досі дуже малу частину і то тільки ті, які носили імператори і їх жінки в послідних двох сотках літ. Старші памятники спочивають в залізних касах, а будуть їх продавати тоді, коли прийде крайна біда.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОЛИ КАТИ СУДЯТЬ

На наш новий рік наспіли з Польщі телеграми, в яких нам доносять, що вже закінчився на українській волинській землі у Володимирі Волинськім великий політичний процес, про який ми в своїм часі писали. Скінчився суд над 151 українськими селянами, бо тих головно обжаловано о протидержавну роботу, о замір викликати на західно-українських землях революцію та відорвати наші землі від Польщі та злучити їх з землями Великої України. Польща всіми силами намагалася доказати, що ці селяне були аґентами комуністичних емісарів, яких насилано з Радянської України і які сипали грішми, щоби робити заколот в Польщі та викликати революцію.

Ціла та розправа, небувала своїм розміром і характером, виказала страшну польську гнилизну. Перед нами пересувалися огидні кримінальні типи, пяниці, злодії і обманці, які стоять на службі польської поліції і яких та поліція уживає до недопускаемої в ніякім культурнім краю провокації. Ті злочинні типи підсуваються до наших виднійших селян по волинських селах, удають з себе революціонерів і намовляють їх до протипольських виступів, щоби їх потім видати в руки поліції. Ті злочинні типи підшукують по селах відповідні до себе креатури, підплачують їх і кажуть їм зізнавати під присягою і обжаловувати в нічому невинних людей.

Волинська розправа виказала, як страшно деморалізуючою є польська влада, як дуже вона може пошкодити нам навіть з морального боку, як вона грішми, збіжем, мукою чи деревом з панського ліса старається використати нужденне положення нашого селянина, зводячи його до зради свого рідного брата. Бо були випадки, де селянин зізнавав проти селянина, не здаючи собі навіть справи з того, що він робить і яку шкоду наносить.

Волинська розправа показала світови ще раз, що Польща це дійсна тюрма народів. Навіть оборонцям не дозволили свобідно говорити з обжалованими, до яких не допускали ні матерей, ні жінок, ні дітей. Заприсяжені свідки зізнавали, як бито обжалованих по лици, в груди і по головах, як їх тіла були чорні від синяків, як їм цілими жмутами дерли волося з голов, як заковували руки і ноги, обмотували голову кожухом, сідали на голову і били палками по пятах, як кров лялася а з вух ропа текла від побоїв, як жандарми били і з насмішкою приспівували: „Ще не вмерла Україна, але всіх Українців мусить холера взяти".

Так ото виглядав волинський суд, на якім польські кати, звані польськими судіями, засудили 120 українських селян на досмертну або часову тюрму.

З НОВИМ РОКОМ.

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В 1926 Р.

I.

Перед трьома роками видав я брошуру **„З Новим Роком 1924. Теперішний стан будови Української Держави і задачі західно-українських земель"**, в якій — у перше зпоза радянських ктругів — було вказано на те, що українське громадянство повинно уважнійше, глибше розглядати розвиток на Радянській Україні і відповідно до того означувати своє становище.

Коли до того часу загально було принято вважати Радянську Україну тільки за форму окупації України Радянською Росією, я вказував на те, що треба покласти натиск „на факт історичного розвитку, в якім та часть українських земель, що творить тепер Українську Соціялістичну Радянську Республику, з положення части „Єдиної неподільної Росії", боронючися за державну незалежність, добилася становища **держави** в Радянськім Союзі",— що сей факт **здобуття становища** держави мусимо закріпити і в нашій свідомости і в свідомости міжнародного світа і зробити його вихідною точкою дальших змагань до здобуття Соборної Незалежної Української Держави, — словом, на те, що Радянська Україна являється **основою для будови української** державности.

Кождий рік розвитку Радянської України оправдував сю думку. Те саме можна сказати і про останній рік. **Відросійщення** України через заведення української мови в державних і громадських установах завершується і з недостачами на сім полі влада енерґійно бореться. Завважується щораз більший розвиток **української національної культури,** якої міцною основою являється українська школа. На сій основі розвивається українська література, мистецтво, наука. Словом, Україна скидає з себе сліди вікової російської неволі і прибирає своє природне, українське обличчя.

Навіть радянська влада на Україні відросійщується, украінізується, стає українською. Кругом неї твориться щораз ширша верства **української радянської інтеліґенції**, себто інтеліґенції, яка думає, що радянський лад найліпше відповідає національним і державним інтересам України, і тому треба радянську владу не поборювати, а співпрацювати з нею.

В рядах сеї радянської інтеліґенції бачимо історика Михайла Грушевського, члена Всеукраїнської Академії Наук у Київі. Власне в жовтні с. р. святкували в Київі ювілей, 60 літ його життя і 40 літ його наукової праці.

В своїй промові ювілят висловив думку, яку можна вважати програмою української радянської інтеліґенції, а саме, що треба працювати для Селянсько-Робітничої України, щоб вона стала така могуча, щоб визволила і приєднала до себе поневолені українські землі.

Очевидно, можна критикувати сам прінціп радянського ладу, можна не годитися на приналежність України до Радянського Союза, можна вказувати на темні сторони суспільного життя, спричинені наслідком недавнього минулого. Та в сьому огляді я хочу тільки вказати на загальну тенденцію розвитку і ствердити, що за останній рік Радянська Україна зробила значний поступ у будові української державности.

II.

В положенню українських земель під Польщею останній рік не приніс ніяких корисних змін. Переворот Пілсудського був тільки випливом боротьби **за владу між Поляками.** Режім Пілсудського супроти поневолених народів нічим не ріжниться від попереднього режіму. При тім не треба забувати, що власне Пілсудський, як перший президент Польщі, був завойовником українських, білоруських і литовських земель. Не завойовується чужих земель, щоб їх зробити вільними, тільки щоб їх поневолити!

В останнім році польський уряд поклав особливий натиск на польщення української школи. Протестом проти сього було вбивство шкільного куратора Собінського у Львові.

Останній рік приніс глибокі внутрішні процеси серед самого українського народу — процеси вияснювання політичної думки і творення політичних партій.

Українське Національно-демократичне Обєднання, яке треба вважати продовженням **української** національно-демократичної партії, що була перед війною найбільшою українською партією в Галичині і мала найбільший вплив на творення тодішнього українського життя, — переходить внутрішню боротьбу й оборонює свої позиції супроти **нових** партій.

В нутрі розпадається воно на три групи: 1) **Угодову супроти Польщі,** в імени якої виступив на недавнім партійнім зїзді др. Володимир Бачинський, якого в останніх днях виключено з партії; 2) **Центр,** який ставиться однаково неприхильно і до Польщі і до Радянської України; 3) **Радянську,** яка вважає Радянську Україну українською державою.

По всій правдоподібности в сій боротьбі груп переможе **центр,** який таким чином творитиме партію, а обі инші групи виділяться в окремі партії в такій чи иншій комбінації.

Вважаючи становище центра мірodaтним для цілого Українського Національно-Демократичного Обєднання, я думаю, що відношення Обєднання до Рад. України є неправильне і виходить на користь угодової групи. Бо инакший розмах у боротьбі проти Польщі матиме той, хто чує за собою українську державу, а инакший той, хто думає, що за границею Польщі є не українська держава, тільки московська окупація. Між українською державою і польською окупацією нема вибору; тут ясно, що кождий мусить вибрати українську державу. Зате між двома окупаціями можна ще вибирати. Отсе є ті обективні дані, які спричиняють, що непримиримість супроти Радянської України виходить на користь угодовську супроти Польщі.

Ся непримиримість супроти Радянської України має послужити Українському Національно-Демократичному Обєднанню оборонним валом проти партійної формації, яка тільки що твориться з лівих елементів. Сею формацією є українське селянсько-робітниче Соціялістичне Обєднання, зложене з волинсько-холмської посольської групи, т. з. „Селянського Союза", і з бувшої лівої групи галицького москвофільства, т. зв. „Народньої Волі". „Селянський Союз", утворений кількома українськими послами з Волині і Холмщини до польського сойму, був під політично-соціяльним оглядом лівою групою, яка формувала свої погляди під впливом розвитку Радянської України. „Народовольці" знов під впливом розвитку Радянської України змінили своє **москвофільське** становище і — що так скажемо — **зукраїнізувалися.** Ся еволюція обох груп дала основу до обєднання їх в одну партію, яку з огляду на її становище до Радянської України можна назвати радянською.

Між Українським Національно-Демократичним Обєднанням і Українським Селянсько-Робітничим Соціялістичним Обєднанням розгоряється щораз більша партійна боротьба з усіми її темними сторонами.

Так серед партійної боротьби вияснюється політична думка українських земель під Польщею.

Рівночасно йде праця на просвітнім і господарськім полі, де особливо розвивається кооперація.

В кінці треба зазначити змагання Українського Національно-Демократичного Обєднання ввійти в тіснійший звязок з иншими народами, поневоленими Польщею (Білорусини, Литовці, Німці) й утворити спільний фронт поневолених народів.

Акція в імени українських земель, поневолених Польщею, на міжнароднім полі проявлялася в останнім році дуже слабо.

(Кінець буде).

Іван Франко.

З НОВИМ РОКОМ.

З Новим Роком, браття милі,
В новім щастю, новій силі,
Радісно витаю Вас
І бажаю, щоб в здоровлю,
В мирі, з братньою любовю,
Від тепер ішов Вам час.

І бажаю, щоб трудяще
Те життє Вам як найкраще
Без біди минало всім,
Щоб думками Ви міцніли,
Богатіли — не бідніли,
Щоб веселий був Вам дім.

І бажаю, щоб ми згідно,
Сміло, свідомо, свобідно
Йшли до спільної мети,
В своїй хаті жить по свому,
Не коритися нікому,
Лад найкрасший завести.

Щирій праці — Бог поможе.
Дай Вам, Боже, все, що гоже.

З ПАРИЖСЬКИХ РОЗМОВ.

Янгол, чи чорт?
Кому віддати душу?
Себе я не примушу
У прірву кинутись із гор.

Евголій? Ха... ха... ха...
Ще не забута лиха.
Його святая думка...
Що? Тихон вмер
Тепер
Немає вам рятунку.

Які смішні бо ви!
Хто-ж винен? Янгол, Чорт?
Чека Москву хижацьку мор
Та дошки гробові.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Отсим повідомляється всіх Вп. П. Секретарів відділів У. Н. Союза, що платничі книжочки для членів вичерпались і новий наклад приготовляється. Книжочки будуть готові около 18-го січня і тогді розішлесь для всіх нових членів враз з відзнаками за місяць грудень. Проситься терпеливо підіждати, бо ізза навалу праці в друкарні скорше тих книжочок виготовити було неможливо.

Роман Слободян,
гол. фін. секретар.

Г. Мальо.

БЕЗРОДИНИ

Після німецької перерібки переповів **В. В—р.**

(8)

Він ішов може зо дві години без відпочинку, щоби як найдальше відійти від того міста, де йому так не пощастилося. Задержався в якімсь селі перед пекарнею. Які там красні, великі хліби лежали! О коби то він міг хоч оден такий купити! Але про те годі йому навіть думати! Зажадав несміло бохонця за 10 сотиків.

— Та вже радше возьми за двайцять, — радила пекарка. Для тебе і твоїх звірят то не буде за богато.

О так, для них, голодних бідолах, то не було би за богато, але на порожну Ількову кишеню — то за богато. Як купить нині за 20 сотиків хліба, то не лишиться йому нічого на завтра; а як заощадить десять, то усміхається йому надія, охоронитися оден день довше від голодової смерти.

Він сховав своє бохоння за 10 сотиків і вийшов зі склепу. Пси підскакували радісно коло него, а Фрузя тягнула його раз враз то за ухо, то за волосє.

Вони задержалися в тіни дерев, щоби відпочити. Ілько опер арфу о дерево і сів на траві, а пси поклалися у його ніг. Фрузя прикучнула напроти него, щоби могла перша дістати свою пайку.

Тепер наступив поділ. Ілько розкраяв хліб на пять рівних частий; кождому по одній. Але не дуже вони тим наситилися. Пси заглядали тужливо Ількови в руки, лиш Фрузя заспокоїла на хвилину голод, бо вона не богато потребувала.

— Ну, мої дорогі приятелі, — сказав Ілько пополуднувавши, — мушу поділитися з вами сумною вістию, — пси споглядали уважно на него, — нашого пана не буде з нами через два місяці.

— Гав, гав! — завив Фіделіо, а за ним повторили инші пси.

— Ми тепер самі, гроший нема — говорив Ілько дальше. Фіделіо піднісся на задні лаби, немов би хотів збирати. — Ти думаєш, — говорив Ілько, — щоби ми спробували дати представленнє? Добре, мій дорогий Фіделіо, спробуємо, але чи то удасться нам, не знаю. Але ви певно розумієте, що я тепер ваш пан і що мусите мене слухати!

Фіделіо гавкнув, немов би притакнув, і другі пси також згодилися. Ілько погласкав їх приязно і знову пустилися в дальшу дорогу. Може за годину ходу прибули до якогось сільця. Ілько ступав на переді своєї нечисленної дружини, додаючи собі як найбільшої поваги. Так щож, бракувало йому захриплої сопілки Карльонього і його високої стати. На малого хлопця нікому не хотілося ані глянути.

Ілько глядів нетерпеливо на всі сторони, чи не зупиниться який видець; він дійшов вже на малий майдан, але все ще сам.

Тут зняв арфу і заграв веселу пісоньку. Зефіро і Мічоля бралися за лаби і крутилися без відпочинку, але нікого не приманили. — Коби хоч оден хтось прийшов, — подумав Ілько, — то конче зупинив бися і ще дехто.

Втім пустився до них бігцем малий хлопчина. Ілько заграв свою найлюбійшу пісню, щоби його приманити, але заким хлопчина добіг до них, завернула його мати домів.

— Може людям сподобаеться ліпше, як заспіваю, — подумав Ілько і завів свою італійську пісоньку, котрою всі любувалися. І справді побачив якогось чоловіка, що ішов до него.

— Ну, прецінь — думав він і співав що сили стало.

— А ти гольтіпако, а ти що тут робиш? — зверещав чоловік, прийшовши близше.

Ілько перестав зі страху співати.

— Чи ти не чуєш? Я хочу знати, що ти тут робиш?

— Співаю, сказав Ілько, цілком збентежений.

— А маєш позволеннє співати на нашім майдані?

— Ні, не маю, — сказав настрашений Ілько. Карльоні мав таке письмо, але воно лишилося з подорожній торбі в гостинниці.

— То забирайся чимскорше, бо тя замкну. Я є польний, розумієш!

Пригноблений Ілько закликав псів, взяв Фрузю на плечі і вийшов чимскорше з села. Пси бігли за ним, поспускавши голови. Коли вже були далеко за селом, остановилися. Пси обступили його кругом і дивилися йому неспокійно в очи.

— Не маємо позволення грати, — промовив сумно Ілько, — а в кишені нема тілько десять сотиків. Мусимо спати під голим небом і класти́ся без вечері.

При слові вечера, завили пси жалісно, а Фрузя застогнала і запукала до черева.

Не поможу вам нічого, — говорив Ілько дальше. — Як би я видав тих 10 сотиків нині, не лишило би ся нам нічого на завтра. Майте отже розум!

Фіделіо і Мічоля успокоїлися, але Зефіро воркотів голосно; він був зі всіх трох завсігди найголоднійший. Надармо силувався Ілько успокоїти його суворим поглядом. — Фіделіо, вияснти йому тоту справу — сказав вкінци.

Фіделіо дав свому товаришови лабою по хребті і зараз розпочалася між ними обома виміна гадок. Та Зефіро не дуже там уважав на побратима; Фіделіо гавкав-гавкав, а вкінци не стало йому терпеливости і показав йому зуби. Аж тим успокоївся Зефіро, бо він не зачислявся до дуже відважних.

Тепер треба було вишукати догідне місце на нічліг. Довго не могли ніякого найти, аж зайшли в лісок. Там лежало богато камінних брил. Одна така брила лежала поперек рова. Вітер наніс там листя і сухого чатиння; тут задумав Ілько переспатися.

Взяв Фрузю під блюзу, щоби не змерзла, а пси полягали коло него. Небавом затихло все в тім малім кружку — але заснути Ілько не міг.

Перший день подорожи був нещасливий, як так дальше піде, то що буде з того? Ілько був і голодний і спрагнений, а мав всего 10 сотиків. Кілько то разів він їх обернув і перечислив, а їх не приростало ані руш. Щож йому робити, як удержатися з звірятами? Звідки взяти йому каганець для пісів, а для себе позволеннє грати? О горе, всім їм грозить голодова смерть! Над ним взносилося далеко голубе небо, навкруги него простягався дрімучий ліс. Скрізь тишина — ані листок не шевелів, ані птиця не стрепенулася, навіть голосу собак не чути. Бідний Ілько відчув так тяжко свою самоту, що кинувся на землю і заридав гірко.

Нараз почув щось теплого на своїй голові. То був Фіделіо; він присунувся, щоби його потішити, так як першої ночи, коли то Карльоні забрав його від старої Ганни і він ночував в стодолі. Ілько обняв вірного пса обома руками за шию, притулився до него і заснув.

Коли пробудився, вже був ясний день — а Фіделіо сидів напроти него і вдивлявся в него. Теплі лучі сонця сушили росу; десь осторонь чути було дзвони. Ілько зірвався, обмився в близькім потічку і пустився з своєю дружиною в дорогу. За голосом дзвона прийшли до села, а запах свіжого хліба завів до пекарні. Бохонятко за 10 сотиків було ще менше, як вчера; всі були по нім голодні. Але то було якесь зажиточне село. Він постановив дати тут представленнє.

Сейчас оглянувся за відповідним місцем, щоби в полудне, коли люди відпічнуть по роботі, пописатися своїми штуками і заробити кілька сотиків.

Втім почув за собою охриплий жіночий голос: Тримайте злодія, ловіть його! — Ілько оглянувся, що то за злодій. Нараз побачив, як Зефіро вискочив з одних сіний зі спорим куснем мяса в писку, а за ним пустилася стара баба і кричала що сили. Ілько догадався відразу, о що ходить. То Зефіро украв з голоду кусень мяса і хотів дістатися з ним в безпечне місце.

Ілько почав утікати зі страху. А нуж стара баба зажадає, щоби він заплатив за украдене мясо! Або можуть його замкнути, або забрати йому звірята.

Фіделіо і Мічоля, побачивши що пан втікає, пустилися також на втікача, а Фрузя причепилася сильно обома руками, щоби не впасти Ількови з плечий. За ними пустилися люди, щоби їх половити, але не могли їх дігнати.

Коли вже Ількови не стало духу, задержався. За тими, що їх доганяли, не було ані сліду. Фіделіо і Мічоля були коло него, а з далека крутився Зефіро. Він мусів очевидно затриматися по дорозі, щоби поглотити украдене мясо.

Ілько кликав його, але Зефіро знав добре, що йому належиться не абияка кара, тому волів не приходити. Ілько не міг сего пустити плазом, коли хотів мати яку-таку повагу.

— Приведи мені Зефіра! — сказав Ілько до Фіделія. Сей забрався сейчас виповнити послушно розказ, а тимчасом Ілько оглянувся за місцем до випочинку. Утікаючи, прибіг він аж на беріг якоїсь ріки. Земля поросла тут свіжою муравою, тут і там гарні тінисті дерева, а поміж корчами і цвітами журчало жерело. Він рішився тут відпочити.

(Дальше буде).

О. Олесь.

ЩЕ РІК

Ще рік минув... Проклятий рік змагання,
Крівавий рік безкровної борби,
Глибоких втрат... даремного чекання,
Мовчання мертвого юрби.

А як хотілось нам внести якесь проміннє
В сей край безкрайної пітьми...
За людські постаті ми прийняли камінне
І ним самі побиті ми.

Ще рік... Ідем! Ми міцно стисли рани,
На них обмили слізьми мовчки кров,
І знову має, світить крізь тумани
Велика наша хоругов.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

Витинки з амер. газет надіслали: гр. Ф. Шнурер, О. Курочка.

М. Т., Дітройт, Миш. — Сам вибір нового уряду в товаристві се ще не діяльність. Про се можнаби написати хиба при поданню вістки про справдішню діяльність товариства.

А. В., Филаделфія. — До Канади іміграція не обмежена щодо числа, себто там нема так званої квоти, але там є обмеження другого рода. Пускають там свобідно людину, яка є рільником або рільничим робітником, коли вона має менче як 45 літ життя, вміє читати й писати та розуміє прочитане, і має при собі понад кошти подорожи до місця призначення 25 долярів від особи. — Робота там є, хоча може не так богато, як у великих американських промислових осередках. По близші інформації в справі еміграції з Галичини в Канаду відносіться до котрогось з іміграційних бюр, які оголошуються в Свободі.

Іван Рудакеви. — Батько Тараса Шевченка звався Григорій Шевченко, бо його дідо був шевцем. Батька теж прозивали Грушівським, але се прізвище відносилося лишень до нього. Поет називався Тарасом Шевченком. Після московського звичаю його кликали теж Тарасом Григоріевичем.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ ПРИСИПЛЯЙМО СПРАВИ СИРОТИНЦЯ.

Як видно зі звітів збірок на Сиротинець Українського Народного Союза, наші люди станули за сим важним ділом. Посилалися жертви з усіх відділів Українського Народного Союза, які зрозуміли сю справу.

Та не видно межи жертводавцями членів кількох відділів. Се видно люди, які справи не розуміють, які не знають, що дитина кождого з нас може кождого дня найтися сиротою в чужім американськім місті, без ніякої помочи, без ніякого опікуна, просто на вулиці. Видно, не можуть собі ті люди представити власної дитини, як вона стоїть на вулиці з протягненою рукою, з жалем у серци до своїх необачних родичів. А прецінь се не таке неможливе, як їм може видаватися.

І видно сі люди не можуть собі представити самих себе на старі роки без помочи, без опіки, без потіхи родини, сусідів, знакомих. І не можуть вони представити собі сього, бо вони не приглядаються життю довкола себе, бо вони все ще далі вдоволені тим досвідом, з яким вони приїхали зі старого краю. В старім краю за старого чоловіка дбали діти-родина, а коли їх не було, сусіди й односельчани, і вони по привичці й в Америці сподіються, що тут буде родина, або сусіди, або односельчани. А тут одна хвилина застанови вистарчилаби, щоби пізнати, що життя в Америці то не життя в старім краю. Що тут діти часто кидають родичів і пропадають у світі. Що тут сусідства нема, бо хто з вами живе в одній хаті нині, за рік буде на другім кінци Америки. Що тут нема односельчан. Що тут кождий за себе мусить подбати, на старі роки забезпечитися.

Виджу я се, приглядаючися нашій місцевости, ба й нашому відділови, до якого я належу. Заклики урядників відділу до членів складати жертви на Сиротинець не мали на них великого впливу. Тому я рішився написати сих кілька слів, може вони розбудять їх та застановлять призадуматися на хвилю над можливою долею себе або своїх дітий. Я певний, що як вони лишень одну хвилю подумають про се, вони певно поспішать з жертвами на Сиротинець при Українськім Народнім Союзі. На жертву ніколи не за пізно. Ліпше пізно, як ніколи.

М. Петрик,
Когос, Н. Й.

НОВОРІЧНІ ЖЕЛАННЯ.

Дозвольте через Ваш часопис переслати мої поздоровлення і маленькі побажання на новий рік.

Тим, хто на Україні. — Бути Українцями з діда-прадіда.

Нашим Американцям. — Виховати дітей і внуків Українцями.

Українській Школі в Америці. — Постійних учителів і добрих підручників.

Церкві. — Христової любови.

Нашим партиям. — Одного фронту.

Нашим большевикам. — Власного голосу.

Союзові Українок Америки. — Будильника перед кождою Українкою.

Обєднанню. — Грамофона перед кождою українською організацією.

„Америці". — Доброго професора of fencing.

У. Н. Союзові. — Заасекурувати усю еміграцію, збільшивши премію до 10.000 дол.

А нарешті **„Свободі".** — Власних і грамотних кореспондентів.

Сьоник.

ГЕРОЙ ДНІПРОВИХ БЕРЕГІВ.

Наболілу, трагічну картину сучасного хуліганства, тим разом серед радянського студентства, приносить київська „Пролетарська Правда" з 11. листопада 1926 р. п. н. „Герой Дніпрових берегів".

Ось її зміст, до якого коментарі зайві.

Якось у липні, коли почало смеркатися, Таня підійшла до Дніпра — їй треба було переїхати до Труханового острова, де вона жила. Їй минула тільки сімнадцята весна, і молодь на неї задивлялася.

Підійшов один знайомий, запропонував на човні поїхати, але вона відмовилась. Тоді підійшов другий. Призвища його не знала, але коли зустрічалися, то здоровкалась з ним, бо жив на Трухановому острові.

— Давайте, я вас перевезу, — запропонував.

— Ні, дякую. Надійдуть люде, то я перевозом.

— Тож я і є перевізник. Служу тут.

А хмара, що спочатку вузенькою чорною смужкою була зявилася на небосхилі, тепер широко по небі розійшлася.

— Ну, гаразд, — погодилась Таня й скочила до човна. А за нею й перевізник.

Не подобався він Тані, цей здоровий юнак, що завжди так неприємно дивився своїми сірими очима на неї й на инших дівчат. Щось нахабне було в його погляді. І через те був неспокій на серці, коли вона сіла до човна.

А як доїхали до середини, юнак змінив напрям і пустив човна за течією.

— Мені просто треба — запротестувала.

— Дарма, — відповів. І на устах йому недобра посмішка гадюкою повилася.

Змагалася й протестувала, а він іронічно посміхався і човен плив далі за течією. Зрозуміла, що в „перевізника" щось лихе на думці.

Біля дачі Марголіна випливли в затоку. І тут запропонував:

— Здійміть годинника з руки.

Мовчала, а серце в грудях калатало. І тоді він ще голосніше:

— Здійміть, кажу, годинника!...

А коли й це не помогло, вийняв револьвера з кишені. Тремтячими руками почала розстібати золоту браслетку, на якій був годинник, і не могла. Простягнула йому руку.

— Здійміть самі...

Зняв і поклав до кишені. А тоді човна до берега.

— Виходь. Мусиш бути моє...

І обняв її грубо за стан. Ударила його в обличча, а потім і не счулася, як кинув її на мокрий пісок.

Довго того вечера чекала мати Таню, а як прийшла опівночі бліда, заючена, в подертій одежі й переступила поріг, то поточилася й впала.

— Що з тобою, доню?...

— Мене, мамо, пограбував і знасилував перевізник.

І довго істерично ридала.

Другого дня заарештовано студента Водного Технікуму, комсомольця (члена комуністичного союзу молоді) Івана Вольвича. І коли вели його до карного розшуку, на базарі випадково стрівся він з дівчиною, над якою вчора був повним володарем.

Спустив додолу очі. А в неї в очах блискавкою світ перерізало:

— Невже ви гадали, що так вам мої сльози минуться?...

І не здіймаючи очей, прошепотів благання:

— Я годинника вам у вечері поверну...

А потім сказав таке, від чого вся кров у скрані Тані вдарила. Ліпшеб у обличча вдарив. Сказав:

— Я одружуся з вами...

Щось тримала в руках і кинула йому в обличча.

— Такий негідник мав би мені стати за дружину?... Чи я-ж би вас пустила переступити мій поріг?...

* * *

І селянська дитина Іван Вольвич, якого нове життя з далекого глухого Радуля вивело на широкий шлях, опинився за стінами БУПР-у (тюрма). Опинився там, бо з того широкого й рівного шляху зійшов на манівці, з якими по цілому нашому Союзу оголошено тепер нещадну боротьбу.

Хуліганство свідоме й дике — імя тим манівцям.

І Вольвич зійшов на ті манівці не випадково.

Коли вже він сидів за гратами БУПР-у, до камери слідчого зявилася пятнадцятилітня Тося. У тій же затоці, за два тижні перед згаданим випадком, затуливши їй рота рукою, він зробив її знаряддям своєї дикої втіхи.

І ця не знала, ні як його звуть, ні яке його призвище. Стрілися вперше.

А на суді зявилася ще одна постать — свідок Соня. Її він не знасилував, але намагався. Не досяг своєї мети не тому, що забракло сили, а тому, що тимчасовий стан здоровля дівчини став на перешкоді.

А може були й инші, яким сором міцно склепив перекривлені від образи уста? Може не одну дівчину при слові „кохання" обіймає холод і примушує здригнутись, бож те кохання радянський студент обернув для них у страшну жахливу потвору.

Радянський суд засудив Івана Вольвича на шість років. За стінами БУПР-у він мати-ме час, щоб знайти стежку від тих жахливих манівців, куди так легко й нерозважно ступив, на рівний і певний шлях.

А пролетарську молодь гіркий досвід Івана Вольвича примушує уважніше контролювати свої вчинки на життєвій дорозі.

Б. Данькович.

СВЯТИНЯ, В ЯКІЙ ПРОПОВІДУВАВ ХРИСТОС.

Цікаві викопалини останніх років захопили вчених до дальших пошукань і дальшої праці в цьому напрямку. Вони звернули тепер свою особливу увагу на Палестину. Там працює одинайцять ріжних експедицій, зложених з представників семи народів. Вислідки праць тих експедицій оголошується від часу до часу в часописах.

Цікаві дослідники працюють майже на цілій території Палестини, видобуваючи з землі цінні історичні памятки, що причиняться до вияснення історії Святої Землі. Найбільше значіння мають праці коло Капернаума, бо майже від тисячі років вчені цілого світу не можуть погодитися між собою щодо дійсного положення того містечка. До недавна ще не було відомо зовсім точно, де находиться та місцевість, в котрій схоронився Христос після вигнання з Назарету. Було дві можливости, що Капернаум лежав там, де тепер Мінег, на західнім березі галилейського озера або там, де Тель-Гум.

І в одній і другій з тих місцевостей є богато руїн. Учені не можуть погодитися між собою, котру з тих двох місцевостей уважати за колишній Капернаум. Др. Орсалі, президент „Палестинського Товариства" стверджує, що Тель-Гум збудовано на румовищах старого Капернаума. Він знайшов останки дому, збудованого в римсько-коринтійському стилю, що походить з першого століття християнської ери і твердить, що цей будинок — то святиня, в якій проповідував Христос.

Дім той був знищений правдоподібно через землетрус. Він був збудований з білого вапняка, що нагадує мармур. Зовнішні мури складалися з масивних камяних бльоків. Від південної сторони озера мала святиня три брами. Фундамент заховалися досі, колюмни всі знищені. Зпід румовищ видобули великий камяний бльок з виожобленим горшком на манну.

Вчені порішили відреставрувати цю святиню на цьому самому місці, де вона стояла.

Пер Еміль.

ПІВЕНЬ, КУРИ, СОНЦЕ І МІСЯЦЬ

(Малайська казка).

— Шантеклер, півень придуманий Едмондом Ростандом, вірив, що він кождого ранку будив сонце, так що кликав його. Вірив, що сонце не світилоби, колиб він перестав піяти.

— То не має найменшого сенсу — відповів Бульо.

— То параболя... Торкається вона передовсім політиків, які уявляють собі, що творять події, а тимчасом уміють лише говорити про них... Але на Мадагаскарі люде пояснюють инакше, чому півень піє, коли лише ранішня зірниця заясніє на небі. То дуже гарна легенда. Послухай:

— Колись давно, дуже давно півень і кури не жили на землі, а в небі. Малайці вірять, що небо, то величезна синя покришка, на якій похожає Сонце і Місяць і їх приятелі. В тій великій покришці є діри, крізь які переходить часом грім або дощ. Сонце і місяць то були брат і сестра, а півні, кури і зорі, то діти сонця. Сонце пасло зорі, які також є живими істотами, як це, пізнати з їх назв: Бик, Скорпіон, Баран і т. д., а Місяць опікувався курми і півнем.

Аж одного дня Місяцеві вже надоїла ця голота, що кудкудакала біля нього. Перервала йому тишину і спокій, яких він потребує до своїх мелянхолійних мрій. Тому прикликав їх: Ходіть тут, ходіть маленькі. Кури, не прочуваючи нічого злого, прийшли слухняно. Тоді Місяць скинув їх на землю крізь одну з цих дір на небі.

Але прийшло Сонце і питається:

— Деж мої дітоньки?

— Ах, — відповів збентежений Місяць — сталося нещастя, велике нещастя! Вони бігли поперед мене, посовгнулися і попадали на землю.

— Навіть курей не вмієш доглянути! — крикнуло сердите Сонце.

Місяць так легко признав цю правду, що викликав підозріння в Сонця.

— То ти їх скинув! Наприкрилися тобі! Признайся, що ти позбувся їх.

Місяць нічого не відповів.

— Не люблю вже тебе — сказало Сонце. — Ти нінащо! Не хочу вже бачити тебе. Розійдімся!

І Сонце зробило так, як казало. Відійшло від Місяця і Місяць відтоді все боїться його гніву. Ховається за дня і коли припадково покажеться у тім самім часі що Сонце, старається держати якнайдальше від нього.

Тимчасом кури і півень упали на землю цілком заголомшені. Лежали непорушно, майже без життя. А було то на майдані одного села, якого мешканці ще ніколи в свому житті не бачили ні півня ні курий. Обступили їх і не могли надивуватися. Жінки гладили їх пестливо.

— Відкіля приходите? — спитав начальник громади.

— Згори, з неба — відповіли кури. — Не знаємо, як то сталося...

Дійсно місяць поступив так хитро, що вони не зрозуміли причини свого нещастя.

— Я бачив, — пояснював гордо півень — Місяць прикликав нас, ми прийшли слухняно і нараз...

— Брр... — здригнулися кури. — Той місяць то поганець. Відтепер тимемо спати все зі заходом Сонця, щоби не бачити Місяця.

— Але скажіть нам, що ви їли там угорі — питали селяне.

— Самособою, що світло, — відповіли кури. — Світло, яке витворюють Зорі.

— На жаль, ми цього не маємо тут, — призналися селяне.

— То дивне! — чудувалися кури.

— Так, то дивне! — повторив півень. — Дивне і невеселе. Чим, отже, живете?

— Маємо зерно...

— Зерно? Не знаємо, що це таке... На що воно похоже?

— А колиб ви так покоштували?

— Дуже радо!

Півень і кури покоштували.

— То не таке добре, як пожива в небі — сказали — але дуже поживне. Вийде... Але... що ви жадаєте в заплату?

— Ах, нічого — відповіли селяне. — Коли ви прийшли з неба...

— За ніщо в світі! Ніщо дамо! Дамо вам яєць. Коби ви лише позволили нам створити малу семю, то вже дамо вам яєць...

— А я вам поможу — присягався півень куркам.

Відтоді люде плекають кури і дістають від них яйця.

Малайці оповідають іще таке: Кажуть, що кури осталися вірні своїй присязі і свому жахові, який чують перед тим злобним Місяцем. Як лише стане вечоріти, вертають до курника, або вилітають на галузя дерев і ховають голову під крилом, щоби лише не бачити Місяця! А півні рідко дуже піють у ночі, бо не мають тоді відваги. Пригадують собі свою пригоду, коли то скинено їх із небесних просторів на землю.

Але як лише Сонце встає над раном, пробуджуються, витягають шию і піють. Кричать Сонцеві: „Добрий день! Добрий день, батьку наш! Здоровимо тебе, Сонце!"

Ось що значить їх кукуріку, що по малайськи звучить:

— Тонга Йоги О! Тонга Йоги О!

— Ціла ця легенда не має більше сенсу від Ростандової байки — сказав Бульо. — Але цікаве: не знаю, чому виглядає мені правдоподібною?

— Бо видумали прості душі!

Переклав Мих. Л...ий.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

НА ПРОХАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ СУСПІЛЬНОСТИ,

— відбудеться —

ВИСТУП УКРАЇНСЬКОГО САМСОНА

АЛЕКСАНДРА ГАРКАВЕНКА

КОТРИЙ ВИСТУПИТЬ І ПОКАЖЕ СВОЮ СТРАШНУ СИЛУ,

і

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРИ УЧАСТИ ОПЕРОВИХ СПІВАКІВ, СПІВАЧОК ТАНЦЮРИСТОК І АРТИСТІВ,

В ПЯТНИЦЮ 14-го СІЧНЯ 1927 р.

В MANHATTAN LYCEUM, 66 E. 4TH STREET, NEW YORK CITY

ПОЧАТОК О ГОД. 8.15 ВЕЧЕРОМ.

Гаркавенко дасть найгарнійшій панночці іспанський шарф.

8-10 ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШІКАГО ІЛЛ. Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє, що річний мітінґ відбудесь о 1-ій год. попол., 16. січня, в гали церковній. Задля Різдвяної коляди мітінґ відложено на 16-го. Проситься всіх членів явитися на мітінґ, бо будеся вибирати новий уряд на рік 1927. Контрольна комісія здасть справозданнє за рік 1926. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — В. Пилипів, секр.

ЯНҐСТАВН, О. Бр. св. А. Михаїла, від. 190, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться 16. січня, в гали церковній на West Reyn Ave. На сей мітінґ мають прибути всі члени, бо є важні справи до полагоджения. Буде вибір уряду на 1927 рік. Пригадуєсь тим членам, що ще не зложили жертви на Сиротинець, щоби принесли на сей мітінґ свою жертву. — Ф. Наповський, предс.; В. Терлецький, кас.; Іван Кравець, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, дня 16. січня пополудни в домі члена Н. Скотинського, 736 E. Manchuttin Blvd., точно о 2-ій години. Обовязком кождого члена бути присутним на час. Річні збори відбулися в грудни дня 12-го. Члени, котрі не хочуть належати до каси хорих, не будесь за них посилати до У. Н. Союза, але будуть подані до суспендовання за перший місяць, коли завинять. Такий член має принести свою вкладку до секретаря або касієра на час і зложити 10 ц. на пересилку. Члени, котрі не були на річних зборах, мають прибути на сі збори і заплатити кару, яку на них наложив відділ. Пригадується тим членам, котрі ще не зложили жертви на сиротинець, щоби принесли свою жертву на сей мітінґ. — Н. Скотинський, предс.; Д. Медецький, кас.; Й. Рошішка, секр.

БОРНСАЙД, ШІКАГО, ІЛЛ. Уряд Бр. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє членів, що річний мітінґ відбудеться дня 17. січня, точно о години 7-ій у вечер, в гали Івана Подгурник, ріг 93. і Woodlow Ave. Проситься членів явитись на мітінґ, бо буде справозданнє касове з цілого року і буде вибір уряду на рік 1927. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані з братства і Союза. Половина календарів еще не роздана, тож кождий член має взяти один календар і заплатити 30 ц. — Антін Демкович, предс.; Михаїл Вархолик, кас.; С. Коцоловський, секр.

ТАВНТОН, МАСС. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 122, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. січня, о години 2-ій пополудни. Обовязком кождого члена прибути на сі збори, бо є важні справи до порішення. Старі урядники здадуть справозданнє за рік 1926. На річних зборах вибрано слідуючий уряд на рік 1927: Василь Туркало, предс.; Стефан Вальчак, заст.; Никола Симеґен, кас.; Константин Оліяр, заст.; Кор. Сідзінський, секр. фін.; Х. Салата, секрет. рек.; М. Задорожний, Ів. Пашковський і К. Заславський, контрольори; Мих. Сусол, В. Маршалок і М. Проніцький, надз. хорих.; Іван Сусол, дверник. — Кароль Сідзінський, секр. фін.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, дня 14. січня, о год. 7.30 вечером, в гали У. Н. Дому, 72 Моріс ул. На сі збори кождий член повинен конче явитись, бо є важні справи до полагодження. Так само ті члени, що задовжилися, мають прийти і вирівнати свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Подається до відома, що в новий уряд, який вибрано на річнім мітінгу, входять слідуючі члени: Г. Павлик, пр.; В. Карикорт, кас.; Г. Готра, секр. фін.; В. Пасічняк, секр. рек. — В. Пасічняк, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 16. січня, в гали церковній під ч. 303 Гудсон Аве., о години 2-ій пополудни точно. Проситься членів явитися на означений час. Обовязком є кождого члена прийти на сі збори, бо є важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть справозданнє за рік 1926. Довгуючим членам пригадується, щоб вирівнали свої довги, бо будуть суспендовані. Будесь принимати нових членів до Бр. і У. Н. Союза без вступного. Неявившийся член підлягає карі після ухвали. — А. Іванів, секретар.

ЛАКАВАНА, Н. Й. Бр. Пресв. Богородиці, від. 149, повідомляє, що річний мітінґ відбудесь о 3-ій годині вечером, в неділю, дня 16. січня, в гали п. І. Цвайкус, 616 Ingham Ave. Буде справозданнє касове і вибір уряду на 1927 рік. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Михайло Бойко, предс.; Онуфрій Стецьків, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Подається всім членам Тов. Зап. Січ, від. 206, до відома, що річний мітінґ відбудеться дня 16. січня, на гали парохіяльній. На мітінґу буде справозданнє з цілого року. Кождий члена має обовязково явитись. Неявившийся член підпадає карі після статута. — Яким Шаравара, предс.; Йосиф Каво, кас.; Ілія Паґут, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, в 2-ій год. попол., 16. січня, в гали церковній під ч. 303 Гудсон Аве. Просимо сестер явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Новий уряд перебере урядование на рік 1927. Довгуючих сестер проситься вирівнати свої залеглости. — Анна Стрілець, предс.; Зофія Гунька, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 16. січня, о годині 1-ій попол., в гали церковній на Boosene Ave. Проситься всіх членів зійтись на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. На річнім мітінгу дня 1-го січня вибрано слідуючий уряд на 1927 рік: М. Скоципець, предс.; Н. Мачужак, заст.; І. Маркович, секр.; Гр. Гайдук, заст.; Гр. Машлюх, кас.; Н. Гамадик, заст.; Гр. Волянський, І. Гінда і І. Павлік, контрольори; Т. Космовський, В. Сафінович і Н. Швайлик, дозорці хорих; К. Миню, хорунжий; Я. Бебкович, кошовий; М. Гиряк, дверник; Й. Клебан, Н. Крупа, М. Царик, А. Гамадик і Й. Гінда мол., тростиси. Мітінґи будуть відбуватися кождої третої неділі по першім. — І. Маркович, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Тов. ім. Т. Шевченка, від. 42, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 16. січня, о год. 2-ій попол. під ч. 237 Hope Ave. Проситься членів пирбути на мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів рівнож проситься прибути на мітінґ та вирівнати свої залеглости. В противнім разі будуть суспендовані. — В. Лелет, предс.; О. Свитак, секр.

ҐЕТЛЕҐЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 16. січня, о 1-ій год. пополудни, в гали українській, Трета з Корбон ул. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ. Слідуючий уряд вибрано на рік 1927: Данилюк Теодор, предс.; Юркевич Михайло, заст.; Підгайний Василь, фін. секр.; Ільків Яким, заст.; Мушастий Михайло, рек. секр.; Ґреґорош Михайло, кас.; Білецький Михайло, заст.; Івашків Стефан і Шевчук Максим, контрольори; Кринівський Яцко і Іван Демко, дозорці хорих; Василь Ґонтарик і Ґураль Антін, прапорщики; Іван Каплун, дверник. — Підгайний Данило, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів, що уряд на рік 1927 зістав вибраний як слідує: Григорій Ґалецький, предс.; Василь Цільник, заст.; Ів. Ґалецький, секр. фін.; Петро Свистун, заст.; Василь Одинський, кас.; Михаїл Феник, заст.; Николай Марків, секр. рек.; Павло Стахів, заст.; Іван Бігун, Василь Вересюк, Стефан Шевців, контрольори; Йосиф Ніжникевич, Семеон Скородинський і Андрій Кричкевич, контр. хорих; Петро Лещух і Михаїл Пеліх, опікуни; Іван Букіль і Михаїл Кузь, прапорщики; Олекса Медвідь і Іван Пашко, господарі галі. Збори Бр. св. Володимира будуть відбуватися в трету суботу по першім. Слідуючі збори відбудуться в суботу, дня 15. січня, точно о години 8-ій вечером, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та ул. Обовязком кождого члена прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. Пригадується тим членам, котрі ще не зложили жертви на будову Сиротинця при У. Н. Союзі, щоби були ласкаві на слідуючі збори зголоситися. — Гр. Ґалецький, предс.; Ник. Марків, секр.

ТЕАТР І ШТУКА.

ВИСТУП УКРАЇНСЬКОЇ СПІВАЧКИ.

Як подає „Олифент Гезет", з пятниці, 31. грудня, 1926., олифантський відділ організації „Індепендент Ордер оф Од Феловз" справляв бенефітовий концерт в честь 67-ої річниці істновання відділу. Концерт відбувся в авдиторії Олифантської Висшої Школи. Галя була наповнена по береги. Концерт був великим доспіхом.

Як признає згадана газета, перше місце на концерті належиться понад всяким сумнів українській співачці, пані Юлії Малієвич-Шустакевичевій. Її слушно належиться призвище „українського соловія", каже газета. Вона відспівала партії з опер Пучіні, Маскані й Верді та вязанку українських народних пісень.

Часопись подає далі історію карієри пані Шустакевичевої і каже: „Пані Шустакевич має богато чару, а кромі сього прекрасний сопрановий голос, повний драматичних тонів".

„Її поява на концерті викликала велике заікавлення і вона, сказатиб найменче, захопила всю публику".

Гр. Ф. Шнурер додає до сеї вістки:

„Концерт вдався чудово. Було яких 700 Американців зі Скрентону, Олифанту й околиці. Наша артистка здобула велике признанне. Її співом публика була одушевлена. Вся американська преса з околиці писала широко про виступ пані Шустакевичевої".

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

167.

Товариство Тараса Шевченка в Гери, Інд., відділ 100. Українського Народного Союза.

В залученню висилаю чек на суму 52 доляри і 50 центів як жертву на Сиротинець-Захист при Українськім Народнім Союзі. Сю збірку ми розпочали ще від червня, але в літні місяці мало хто учащав на мітинги а були і такі, що викручувалися, що буцімто ми маємо Сиротинець в Филаделфії і таке инше. Всякий це добре розуміє, що це лише простї а навіть цезручні викрути нещирих і безідейних одиниць, котрі поза собою більше нічого і нікого бачити не хотять. Їм видається, що вони самі собі вповні вистарчають, і тому у випадках, де розходиться о якусь добродійну жертву, вони викручуються навіть часами в дуже здлівий спосіб, чим наносять подвійну шкоду загальній справі, бо вносять деморалізацію і сумнів межи здорово думаючий елемент, а по друге самі не причиняються навіть морально до жадної доброї справи. Але знайшлися таки у нас щирі люди, котрі не дають себе знеохотити і відвести від доброго діла і зложили свої лепти на таку благородну ціль як Сиротинець-Захист і є надія, що і на дальше будуть підпирати морально і матеріяльно всі взнеслі змагання. Успіх буде запевнений, лиш потрібно праці і витревалости. — Остаю з поважанням, за уряд: Андрій Цебак, секретар.

168.

Братство св. Кирила і Методія в Олифант, Па., відділ 86. Українського Народного Союза.

Висилаємо датки на Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі, котрі нам до тепер удалося зібрати. Решту, надішлемо пізнійше, скоро лише сколектуємо. З братської каси на разі нічого не можемо жертвувати, бо маємо много видатків. З нашої сторони ми будемо робити всі старання, щоби помогти так гуманному ділу як здвигнення Сиротинця-Захисту при Українськім Народнім Союзі. Тим ми покажемо, що ми культурний народ, бо дбаємо за наші сирітки і немічних старців, щоби не здавати їх на ласку і неласку чужинців, але самі старaємось улекшити їх невідрадне положення. Хто другим помагає, той має право надіятись такої помочи від других. — Остаю з поважанням, за уряд братства: Трофим Мороз, секр.

169.

Братство св. Петра і Павла в Клівленд, О., відділ 102. Українського Народного Союза.

Менше слів а більше діл. Це дуже влучна девіза, котру ми Українці повинні мати все на ґадці. Наш відділ висилає другу жертву в сумі 33 доляри на Сиротинець-Захист.

Рік кінчиться, скінчилась і сегорічна збірка. По новім році зміниться уряд і розпічнеться нова кампанія за жертвами на Сиротинець. Маю надію, що члени не відкажуться від дальших жертв на сю ціль, за що желаю їм многая літа і всего добра в новім 1927-ім році. — З поважанцем, Микола Бусько, секретар.

170.

Братство св. Ів. Хрестителя в Лорейн, Огайо, відділ 34. Українського Народного Союза.

На місячнім мітинґу, котрий відбувся дня 21 листопада 1926 р., зібрані члени ухвалили виплатити з братської каси суму 25 долярів як жертву на Сиротинець-Захист при Укр. Нар. Союзі. Від членів нашого братства надіємося обильних жертв на таку корисну інституцію, котрі маємо зібрати на річнім мітінгу. Помагай Біг у розпочатім ділі! — За уряд: Іван Чмирід, секретар.

171.

Сестрицтво „Любов" в Елізабет, Н. Дж., відділ 37. Укр. Нар. Союза.

На триквартальнім мітинґу нашого сестрицтва ми ухвалили устроїти баль, з котрого чистий дохід призначено на будову Сиротинця-Захисту при Українськім Народнім Союзі. Баль дійсно відбувся, з котрого прийшло чистого приходу 82 доляри і 10 центів. Сестриці від себе зложили добровільними датками на суму 36 долярів і 90 центів. Висилаємо чек на загальну суму 119 долярів на руки Комітету будови Сиротинця-Захисту при Українськім Народнім Союзі. Хай Бог помагає в так поважнім ділі! — Остаємо з поважанєм, за уряд: Агафія Гондович, предс.; Анна Ґенега, секретар; Анастазія, Оґар, кас.

172.

Тов. ім. Тараса Шевченка в Джоліет, Іл., відділ 111. Укр. Нар. Союза.

Річний мітінґ нашого товариства відбувся в неділю дня 19-го грудня, на котрім обговорювано також справу Сиротинця-Захисту при Укр. Нар. Союзі. Члени віднеслися до сеї справи прихильно і зложили добровільними датками 16 долярів, котрі висилаю разом зі списом жертводавців. Дбаймо самі за добро нашого народа, бо ніхто другий за нас не подбає, а тим здобудемо собі повагу межи чужинцями. Остаємо з поважанням. За уряд: Николай Віщун, предс.; Дмитро Віщун, фін. секр.; Яків Павчак, кас.; Осип Кочан, рек. секр.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ УКР. НАР. СОЮЗА.

НОРТГЕМПТОН, ПА.

Українські Січові Стрільці, відд. 44.

Сей відділ мав дня 12. грудня 1926. свої річні збори. Збори перевів гр. Павло Ленчук, секретарював Іван Ґулька. Збори приняли звіт уступаючого виділу та дали йому признаннє за взірцеву працю.

На зборах зроблено богато нових постанов. Наперед ухвалено висилати з товариської каси на інвалідів 20 долярів. Кождий член відділу буде обовязаний вписати свої діти до Молодечого Департаменту У. Н. Союза та платити за них точно місячні вкладки. В разі смерти члена Товариства кождий член обовязаний заявитися на похороці; неявлаючийся заплатить кару. На случай занедужання або випадку, член, коли хоче мати запомогу, повинен сейчас повідомити секретаря відділу, а сей повідомить оглядача хорих, і сі оба оглянуть хорого. Без сих оглядин не можна буде дістати запомоги з відділової каси. Хора підпора виносить тижнево 6 долярів. Член має право допоминатися хорої запомоги зараз від першого дня, коли він був покалічений. Коли заходить хорує дома, дістає запомогу по сімох днях.

До нового уряду на рік 1927. вибрано: предсідателем Стефана Кудрика, секретарем Павла Ленчука, касієром Луку Демчука, хорунжим Івана Ґульку, доглядачами хорих Теклю Антонюк і Івана Демчика, опікуном хорих Павла Ленчука.

Павло Ленчук, секретар.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Злука двох відділів.

Товариство „Вільні Козаки міста Львова", відділ 143 У. Н. Союза, й Товариство „Вільність в Америці", відділ 172 У. Н. Союза, на загальних зборах дня 23. жовтня 1926 року перестали істнувати, бо вони злучилися в одно нове Товариство під назвою „Українське Запомогове Товариство Дністер в Ню Йорку", відділ 361 У. Н. Союза.

Перші збори Товариства „Дністер" відбулись в суботу, дня 11. грудня с. р., в „Українськім Народнім Домі", о години 8. вечером.

Збори перевели ухвалу, що в протягу місяця січня і лютого буде принимати-меться нових членів до Товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Членська місячна вкладка до Товариства виносить — як звичайно — 50 центів. В разі хороби член побирає 14 долярів бенефіту. Запомога з Товариства на случай смерти виносить 200 долярів. Інформації в товариських справах уділяє секретар відділу, Михайло Никифорчин.

До уряду Товариства „Дністер" увійшли слідуючі члени: Ілія Гузар, голова; Филип Литвинишин, заступник; Михайло Никифорчин, секретар фінанс.; Михайло Литвинишин, секр. рекорд.; Михайло Боднар, касієр; Олекса Осядач, заступник; Теофіль Качмар, Петро Бойко і Дмитро Рокицький, контрольори; Никола Добрянський, Никола Юськевич, Теодор Гулька, Панько Чарнецький, Дмитро Костишин і Микита Ґула, опікуни хорих; Василь Цільник, Максим Савіцький і Андрій Фаренчак, тростиси; Прокіп Панчишин, бібліотекар; Гарасим Савіцький, заступник; Андрій Свитак, господар галі; Іван Кур і Михайло Стець, заступники; Іван Зборовський і Стефан Кметь, прапорщики.

Михайло Никифорчин, секр.,
339 Іст 14. вулиця,
Ню Йорк, Н. Й.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО.

Братство Св. Івана Хрестителя, відділ 34 У. Н. Союза.

Члени Братства ухвалили на річнім мітингу дня 19. грудня 1926. висиґнувати з місцевої каси суму 10 долярів на голодуючих в старім краю.

Нашим членам належиться подяка, що памятають за рідний край, за сиріт і вдів та калік в старому краю.

Іван Чмирід, секр.

ЖАРТИ.

Фізика.

Панночка жде на трамвай коло трамваєвої стації. Біля неї стоїть іще більше людей. За плечима хтось оповідає, яка то небезпечна для життя є сильна електрична струя, що йде шинами. Коли вже панночка всіла до трамваю, питається кондуктора:

— Пане кондуктор, чи то небезпечно станути ногою на трамваєву шину?

На те кондуктор:

— Ні, хіба би ви другою доторкнулися електричного дроту, що йде понад шинами.

— Чи ви знаєте „Севільського цирулика"?

— Ні, я сам голюся.

Чоловік, після суперечки з жінкою, обмив собі руки і просить жінку, щоби дала йому рушник. Жінка ще не охолола з гніву, тому каже:

— Нема рушника! Вистав руки на вікно, вони раз-два висохнуть!

На те чоловік:

— То добре, пані, але що буде завтра, як я братиму купіль із насідкою?!

ДЕ ГАРКАВЕНКО БУДЕ БОРОТИСЬ.

В Джерзи Сіті відбудеться боротьба в суботу, 15. січня, в Вікторі Гол., ріг Гендерсон і Йорк ул. Гаркавенко буде боротися з Греком Демитралом. Виступати будуть і другі борці.